

รายงานสรุปผลการจัดโครงการ Fin. Camp by Vitamin M (Money)

1. แนวคิดในการจัดทำผลงาน

1.1 ความเป็นมา

โครงการ Fin. ดี We can do Season 1 ทีม Vitamin M (Money) ได้จัดทำโครงการ Fin. camp ซึ่งเป็นโครงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวะนั้นทำให้ นักเรียน นักศึกษา มี 2 สถานภาพในบุคคลเดียว คือเป็นนักเรียน นักศึกษาและในขณะเดียวกันก็เป็นพนักงานฝึกอาชีพของสถานประกอบการ ซึ่งนอกจาก จะได้รับความรู้ทางทฤษฎี ยังได้รับความรู้จากการฝึกประสบการณ์จริง มีทักษะในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ และยังได้รับสวัสดิการรวมถึงรายได้ จากการฝึกประสบการณ์ เทียบเท่ากับพนักงานของสถานประกอบการนั้น ๆ แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน นักเรียน นักศึกษา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้เงินอย่างไม่เห็นคุณค่า ไม่มีเหตุผล ฟุ่มเฟือย ลุ่มหลงในค่านิยมทางวัตถุและเทคโนโลยี อีกทั้งยังขาดการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต วิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดโครงการ Fin. Camp โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดทำผลงาน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา รู้จักบริหารจัดการการใช้เงิน มีทักษะและเป้าหมายชัดเจนในการออม มีทักษะในการบริหารงบประมาณ รู้จักคุณค่าของเงินและสิ่งของ มีวิธีคิดพิจารณาในการใช้เงิน รู้จักสถานะการเงินจากการทำบัญชีรับ-จ่าย ใช้เงินให้เป็นประโยชน์มากที่สุด อันจะส่งผลให้การดำเนินชีวิตในอนาคตเป็นคนที่มีความรู้ และสามารถนำพาประเทศไปสู่สังคมที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

จากโครงการ Fin. ดี We can do Season 1 ทีม Vitamin M (Money) ได้รับรางวัลนวัตกรรมครูด้านบูรณาการ ถึงแม้โครงการจะสิ้นสุดลงแล้ว แต่ทีมงานยังคงไม่หยุดการพัฒนาโครงการ Fin. camp และอาสาที่จะส่งต่อแรงบันดาลใจ นวัตกรรมให้กับสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จึงได้เข้าร่วมในโครงการ Fin. ดี We can do Season 2 ระดับสถานศึกษาต้นแบบ เพื่อการขยายผลโครงการความรู้ทางการเงิน โครงการ Fin. camp ผ่าน ฐานการเรียนรู้ 6 ฐาน ดังนี้

ฐานที่ 1 พอเพียงเพียงพอ ให้ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปปรับใช้ในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และให้ความรู้ในการจัดทำสมุดรับ-จ่าย การตั้งเป้าหมายในการออมที่ชัดเจน และใบงานการตั้งเป้าหมาย , ใบงาน วางแผนไปจุดจุดจุด...สุดสุดไปเลย

ฐานที่ 2 ลดจ่ายรายได้เพิ่ม ให้ความรู้เรื่องค่าใช้จ่ายที่จำเป็น และไม่จำเป็น ทำอย่างไรที่จะทำให้ค่าใช้จ่ายกลับมาเป็นรายได้ วิเคราะห์ว่าค่าใช้จ่ายนั้นจำเป็นหรืออยากได้ และการเล่นเกมกล่องเพื่อนยืม

ฐานที่ 3 สังคมมนุษย์เงินเดือน ให้ความรู้เรื่องเงินประกันสังคม สิทธิที่ควรได้รับจากสถานประกอบการ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับมนุษย์เงินเดือน และใบงาน มนุษย์เงินเดือน

ฐานที่ 4 คิดให้รอบก่อนเป็นหนี้ชีวิตมีสุข ให้ความรู้เรื่องนี้ การซื้อสินค้าผ่อนชำระ เช่น รถจักรยานยนต์ โทรศัพท์มือถือ และบัตรเครดิต ใบงาน การคำนวณดอกเบี้ยของสินค้าผ่อนชำระ และบัตรเครดิต

ฐานที่ 5 ภัยทางการเงิน ให้ความรู้ “ภัยทางการเงิน” โดยใช้บทบาทสมมติ และใบงานภัยทางการเงิน

ฐานที่ 6 เกมแผนที่นักคิด เกมแผนที่นักคิดเป็นการบูรณาการความรู้จากฐานที่ 1 ถึง ฐานที่ 5 ผ่านการเล่น เกม แผนที่นักคิด

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ด้านการเงิน และตระหนักในการใช้จ่ายเงิน
- 2) เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา บริหารจัดการการใช้จ่ายเงินผ่านการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย
- 3) เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเงิน

- 5) เพื่อขยายผลโครงการ Fin. camp ภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา

1.3 กลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น จำนวน 240 คน
2. นักเรียน นักศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษาภายในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 วิทยาลัย วิทยาลัยละ 40 คน และส่งต่อนวัตกรรมครูให้กับ ครูวิทยาลัยดังกล่าว เพื่อจัดกิจกรรม โครงการ fin.camp กับกลุ่มนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัย อีก จำนวน 40 คน รวมจำนวนนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยละ 80 คน 4 วิทยาลัย รวมทั้งหมดจำนวน 320 คน วิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการ Fin. camp ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพพล , วิทยาลัยการอาชีพกระนวน , วิทยาลัยเทคโนโลยีควานันท์ และวิทยาลัยอาชีวการท่องเที่ยงและการโรงแรมขอนแก่น

2. รายละเอียดการดำเนินงาน

1. การขยายผลภายใน วิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น ให้กับนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น ผ่านชมรมวิชาชีพ ซึ่งได้จัดโครงการผ่านฐาน ทั้ง 6 ฐาน ในวันที่ 20 สิงหาคม 2562 ณ หอประชุมวิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 240 คน และมีการปรับปรุงกิจกรรมจากโครงการ Fin. ดี We can do Season 1 ในฐานที่ 1 พอเพียงเพียงพอ ในการตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน โดยเพิ่มใบงานในการตั้งเป้าหมายและนำไปติดที่กระปุกออมสินที่ทีม Vitamin M (Money) แจกให้ เพื่อเป็นการกระตุ้นในการออม การติดตามผล กำหนดให้สมาชิกทีม Vitamin M (Money) ติดตามการบันทึกรายรับ-รายจ่าย ผ่านสมุดจดแล้วไม่จน และการออมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ของนักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการภายในแผนกวิชาของตนเอง ที่ออกฝึกงานในสถานประกอบการ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น line ,Facebook และมีการนิเทศติดตามการจดบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายผ่านสมุด “จดแล้วไม่จน”

2. การขยายผลไปยังสถานศึกษาอื่น

- 1) สมาชิกทีม Vitamin M (Money) ร่วมประชุมคัดเลือกวิทยาลัยที่จะไปขยายผล และกำหนดผู้รับผิดชอบประสานงาน โดยการติดต่อด้วยวาจา การทำหนังสือขอเข้าจัดทำโครงการ และเข้าไป

ประสานงานแนะนำโครงการที่วิทยาลัยที่ต้องการขยายผล

2) จัดเตรียมอุปกรณ์ งบประมาณ กระปุกออมสิน สมุดจดแล้วไม่จน และคู่มือ นวัตกรรมครู Fin. camp by Vitamin M (Money) เพื่อนำไปมอบให้กับสถานศึกษาที่รับการขยายผล

3) กำหนดวันเข้าขยายผลเพื่อจัดกิจกรรมโครงการ Fin. camp ภายใน 1 วัน ผ่านฐาน 6 ฐาน และมีปรับปรุงกิจกรรมจากโครงการ Fin. ดี We can do Season 1 ในฐานที่ 1 พอเพียงเพียงพอ ในการตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน โดยเพิ่มใบงานในการตั้งเป้าหมายและนำใบงานไปติดที่กระปุกออมสินของทีม Vitamin M (Money) แจกให้ เพื่อเป็นการกระตุ้นในการออม และในระหว่างที่ทีม Vitamin M (Money) จัดกิจกรรมจัดให้ครูวิทยาลัยที่เข้ารับการขยายผลร่วมสังเกตการ เพื่อจัดกิจกรรมโครงการ Fin. camp อีกครั้ง โดยกำหนดให้นักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 นักเรียน นักศึกษา จำนวน 40 คน เข้าร่วมโครงการโดย ทีม Vitamin M (Money)

กลุ่มที่ 2 นักเรียน นักศึกษา จำนวน 40 คน เข้าร่วมโครงการโดยครูวิทยาลัยที่รับการขยายผล

4) ครูวิทยาลัยที่เข้ารับการขยายผลจัดกิจกรรมโครงการ Fin. camp กับนักเรียน นักศึกษา กลุ่มที่ 2 โดยมีทีม Vitamin M (Money) เข้าเป็นพี่เลี้ยงในการจัดกิจกรรม

5) การติดตามผลการบันทึกสมุดจดแล้วไม่จน โดยสมาชิกทีม Vitamin M (Money) ที่รับผิดชอบประจำวิทยาลัยที่รับการขยายผล ติดตามประสานงานกับครูประจำวิทยาลัย เพื่อติดตามนักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการบันทึกสมุดจดแล้วไม่จน และการออมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. การใช้งบประมาณและความคุ้มค่า

Seed Money จากธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 20,000 บาท ได้วางแผนการจัดการงบประมาณให้กับวิทยาลัยที่รับการขยายผล จำนวน 4 วิทยาลัย วิทยาลัยละ 5,000 บาท

ลำดับ	รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1	ค่าของรางวัล จำนวน 1,000 บาท x 4 วิทยาลัย	4,000
2	ค่าดำเนินการ จำนวน 2,000 บาท x 4 วิทยาลัย	8,000
3	ค่าจัดทำกิจกรรมต่อยอด จำนวน 2,000 บาท x 4 วิทยาลัย	8,000
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		20,000

4. ผลการดำเนินงาน

1. การขยายผลในสถานศึกษาตนเอง

ขยายผลให้กับนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น ผ่านทางชมรมวิชาชีพ โดยได้จัดทำโครงการไปเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2562 ณ หอประชุมวิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น มีนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมโครงการจำนวน 240 คน

2. การขยายผลไปยังสถานศึกษาอื่น

ขยายผลให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 วิทยาลัย วิทยาลัยละ 40 คน และส่งต่อนวัตกรรมการสอนให้กับครู เพื่อจัดกิจกรรมโครงการ Fin. camp ให้กับวิทยาลัยตนเองอีก วิทยาลัยละ 40 คน รวมทั้งสิ้นตั้งเป้าหมายในการขยายผลไว้ทั้งหมด 4 วิทยาลัย จำนวนทั้งสิ้น 320 คน วิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการ Fin. Camp มีดังนี้

1) วิทยาลัยการอาชีพพล

2) วิทยาลัยการอาชีพกระนวน

3) วิทยาลัยเทคโนโลยีควานันท์

4) วิทยาลัยอาชีวการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ขอนแก่น

ผลลัพธ์เชิงประจักษ์

เชิงปริมาณ

1. การขยายผลภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา

การขยายผล	วิทยาลัย	จำนวน (คน)	จัดบันทึกสมุดจดแล้ว ไม่จน (คน)	ร้อยละ
ภายในสถานศึกษา	วิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่น	240	180	75
ภายนอกสถานศึกษา	วิทยาลัยเทคโนโลยีควานันท์	40	26	65
	วิทยาลัยการอาชีพการอาชีพกระนวน	80	56	70
	วิทยาลัยการอาชีพการอาชีพพล	40	24	60
	วิทยาลัยอาชีวการท่องเที่ยวและการโรงแรม	60	35	58
	รวม	460	321	69

สรุปค่าเฉลี่ยรวมของนักเรียน นักศึกษาทั้งสองกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 69

2. นักเรียน นักศึกษา มีการเก็บออมเงิน โดยการหยอดกระปุก ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 69 และไม่มีการเก็บออมเงิน จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 31 และในการออมมีแนวโน้มที่จะมีการออมเพิ่มขึ้น เพื่อให้การออมเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

เชิงคุณภาพ พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่เปลี่ยนไป มีการจัดบันทึกรายรับ รายจ่าย ผ่านสมุดจดแล้วไม่จน มีการคิดวิเคราะห์ก่อนที่จะซื้อว่าสิ่งไหนควรซื้อหรือไม่ควรซื้อ มีการตั้งเป้าหมายในการออมที่ชัดเจน และสามารถออมเงินตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากการสัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป คือ หลังจากเข้าร่วมโครงการฯ โดยเฉพาะฐานพอเพียงเพียงพอ ทำให้มีการตั้งเป้าหมายในการออมที่ชัดเจน เช่น ตั้งเป้าหมายในการส่งเงินที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการให้ผู้ปกครอง เดือนละ 4,000 บาท ส่งผลให้ต้องมีการบริหารการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น หมูกระทะ ดูหนัง ดื่มเหล้า และมีวินัยในการจัดบันทึกรายรับ – รายจ่าย ผ่านสมุดจดแล้วไม่จน

นอกจากนี้ นักเรียน นักศึกษา ที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ยังไม่ได้ฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการมีการตั้งเป้าหมายการออมที่ชัดเจน มีการบันทึกรายรับ-รายจ่าย เพื่อสร้างวินัย และ

พฤติกรรมในการคิดวิเคราะห์ก่อนใช้จ่ายเงิน เช่น ตั้งเป้าหมายในการซื้อกระเป๋า เมื่อได้มีการจัดบันทึก รายรับ-รายจ่าย จะสามารถทราบว่าค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นสามารถลดลงได้แล้วเปลี่ยนมาเป็นเงินออม

5. ปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน และแนวทางการแก้ไข

1) การขยายผลภายนอกสถานศึกษา มีปัญหาในการติดต่อเพื่อเข้าขยายผล บางวิทยาลัยไม่เห็น ถึงความสำคัญของโครงการ และไม่มีครูที่จะประสานงานจัดกิจกรรมและติดตามผลของกิจกรรมให้

2) กิจกรรมในภาคเรียนที่ 2 มีมาก เช่น กิจกรรมกีฬา เข้าค่ายลูกเสือ การแข่งขันสิ่งประดิษฐ์ การแข่งขันทักษะวิชาชีพ การสอบมาตรฐานวิชาชีพ ส่งผลให้เวลาว่างไม่ตรงกันจึงกระทบกับการจัด กิจกรรมที่สำคัญ

6. วิธีการที่จะทำให้เกิดความเข้าใจและสร้างความตระหนัก

การขยายผลในสถานศึกษาของตนเอง จัดกิจกรรมทุกปี โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน นักศึกษาที่จะออกฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ เพราะทีม Vitamin M (Money) ตระหนักเสมอ ว่ารากฐานทางการเงินที่มั่นคงย่อมนำไปสู่สถาบันครอบครัวที่แข็งแรง และส่งผลดีต่อประเทศชาติต่อไป

หัวใจสำคัญในการจัดกิจกรรม โครงการ Fin. Camp จะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้น นักเรียน นักศึกษาจะต้องตระหนักในการใช้จ่ายเงิน รู้จักคำว่า พอเพียง ตามหลักคำสอนของในหลวงรัชการที่ ๙ และมีวินัย สามารถบริหารจัดการเงินของตนเองด้วยการจัดบันทึกสมุดจดแล้วไม่จน รวมถึงการ ตั้งเป้าหมายในการออมให้ชัดเจนเพื่อเป็นแรงกระตุ้นในการออม และคิดเสมอว่าการออมไม่ใช่เรื่องยาก เรื่องเหล่านี้จะส่งผลให้นักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้เงินอย่างคุ้มค่า เมื่อนักเรียน นักศึกษา ตระหนักและเข้าใจอย่างลึกซึ้งแล้ว จึงเกิดการระเบิดจากข้างใน และส่งต่อไปยังคนในครอบครัว ทำให้แต่ละครอบครัวมีภูมิคุ้มกันทางการเงินที่เข้มแข็งต่อไป

7. ปัจจัยที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ

ทีม Vitamin M (Money) ทำงานเป็นทีมแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน ร่วมรับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายและได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และความดูแลเอาใจใส่จากพี่ๆ ธนาคารแห่งประเทศไทยที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา คำแนะนำเหนือ สิ่งอื่นใดผลที่เกิดจากตัวนักเรียน นักศึกษาที่จัดบันทึกรายรับ รายจ่าย คือปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่นำไปสู่ ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

เพื่อให้โครงการ Fin. Camp by Vitamin M (Money) เกิดความยั่งยืนและส่งต่อความตระหนักใน การใช้จ่ายเงินให้กับนักเรียน นักศึกษา รุ่นต่อรุ่น ทางวิทยาลัยเทคนิคนครขอนแก่นจึงได้มีมติให้กำหนด โครงการนี้อยู่ในแผนพัฒนาสถานศึกษา และจัดทำคู่มือ นวัตกรรมครู Fin. camp by Vitamin M (Money) โดยปรับกิจกรรมการให้ความรู้จากเดิม คือ จัดกิจกรรมภายใน 1 วัน ผ่าน 6 ฐาน ปรับเป็นการ จัดกิจกรรมผ่านชมรมวิชาชีพสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง 6 ครั้ง รวมเป็น 12 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มระยะเวลาในการ เรียนรู้และความเข้าใจในแต่ละฐานการเรียนรู้ และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้กับวิทยาลัยอื่น ๆ ที่ สนใจ โดยทีมงาน Vitamin M (Money) พร้อมทั้งจะเป็นพี่เลี้ยงในการจัดกิจกรรมและให้คำปรึกษาต่อไป